

Kuva Jessica Niemelä

SUOMUSSALMEN KUNTA
Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus
2021

Sisällys

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA.....	3
VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	4
TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	6
STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN KUNTAKONSERNISSA	6
Yleistä vuoden 2021 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen liittyen	6
SIVISTYSLAUTAKUNTA/SIVISTYSPALVELUT.....	9
TEKNINEN LAUTAKUNTA/TEKNISET PALVELUT.....	11
SIDONNAISUUDET	12
TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2021 ARVIOINTIEN YHTEENVETO	13

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.9. – 31.12.2021

Varsinaiset jäsen

Säkkinen Timo puheenjohtaja

Kyllönen Merja, varapuheenjohtaja

Kempainen Markus

Koivumäki Markku

Manninen Kirsi

Henkilökohtainen varajäsen

Tolonen Martti

Schroderus Eero

Pyykkönen Risto-Matti

Kivijärvi Asta

Jokelainen-Keränen Eila

Sihteerinä on toiminut Pirjo Mäkeläinen. Tilintarkastajana on toiminut Antti Kääriäinen JHT KHT (12.3.2019 KVALT§12).

Arviointikertomuksen toteutustapa

Tarkastuslautakunta kokoontui syyskaudella 2021 3 kertaa.

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman vuosille 2021-2022 ja arviointisuunnitelmaan perustuen työohjelman vuodelle 2021. Lyhyen toimiajan johdosta tarkastuslautakunnan toiminta keskittyi tarkemmin yhteen asiakokonaisuuteen, elinkeinopalveluihin.

Lautakunta tutustui neljän kuukauden mittaisen arviointijakson aikana palvelujen järjestämiseen seuraavasti:

6.10.2021 § 12 Suullinen väliraportti suoritetusta tarkastustyöstä 2021 ja tarkastussuunnitelma 2021.

Tilintarkastaja Antti Kääriäinen

- 30.9.2021 Tarkastuslautakuntien koulutuspäivä, FCG Koulutus OY , Teams
Puheenjohtaja osallistui.
- 4.11.2021 § 65 Elinvoimapalvelut
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
- 2.12.2021 § 69 Työllistämisen kuntakokeilu, elinvoimapalvelut
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
- 10.3.2022 § 17 Vuoden 2021 toimintakertomus ja tilinpäätös
Talouspäällikkö Sirpa Kovalainen
- 5.5.2022 § 24 Suomussalmen kunnan vuoden 2021 tilintarkastuksen
loppuraportti ja tilintarkastuskertomus
Tilintarkastaja 5.5.2022 Antti Kääriäinen, tilinpäätöksen esitteli tilintarkas-
taja Ari Saari

Arviointikertomuksen päälähteinä ovat olleet Suomussalmen kunnan toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2021, toimielinten kokoukspöytäkirjat sekä viranhaltijoiden toimittamat aineistot.

VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Kunnanvaltuusto merkitsee tarkastuslautakunnan esityksen mukaan arviointikertomuksen vuodelta 2021 tiedoksi kokouksessaan 20.6.2022. Uuden kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kunnanhallitus on toiminut tuloksellisesti talousarvion ja vuoteen 2025 tähtäävän kuntastrategian mukaisesti. Kunnan palvelut järjestetään valtuuston päätösten mukaan ja asiakaslähtöisesti.

Tarkastuslautakunnan havainto

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota lyhyestä toimiajastaan johtuen lähinnä elinvoimatoimialaan sekä niihin seikkoihin, joista se on saanut viestiä kuntalaisilta.

Tarkastuslautakunnan huomiota on kiinnitetty erityisesti viran- ja toimenhaltijoiden saavutettavuuteen. Lisäksi kunnan omistamien yritysvookratilojen vuokraus sekä kaavoitus ovat olleet keskusteluaiheina.

Tarkastuslautakunta toteaa, että saavutettavuuteen on syytä kiinnittää erityistä huomiota. Asiaa auttaisi mahdollisesti takaisinsoittopalvelun käyttöönotto ja vastaamisen varahenkilöjärjestelmän kehittäminen.

Kunnan omistamien yritystiloista ja niiden vuokrauksesta on keskusteltu kiinteistöpäällikön kanssa vuoden 2022 alussa. Siihen palataan tarkemmin seuraavan vuoden tarkastuskertomuksessa.

Tarkastuslautakuntaan on oltu yhteydessä pysyvän asumisen mahdollistamiseen taajaman läheisille ranta-alueille. Kyselyjä on ollut myös loma-asuntojen rakennuspaikkojen muuttamisesta pysyvään asumiseen ja sen prosessin nopeuttamisesta.

ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden resurssit vastaavat likimain tarvetta. Muuttajamarkkinointi, yrityspalvelut ja kuntalaisten palveleminen on hoidettu Korona-pandemian asettamissa rajoissa. Toimintavuoden aikana on lisätty digitaalisten kanavien käyttöä mahdollisuuksien mukaisesti.

Jossain määrin tarvetta olisi työllisyyden kuntakokeilun henkilökunnan lisäämiseen, sillä palveluohjaajatyö on Suomussalmella muihin kuntiin verrattuna vähemmän resurssoitu. Muuttoaikakokeilu on käynnistynyt vaiheittain ja tarpeet tulevat lisääntymään loppujen palveluiden siirtyessä vuoteen 2024 mennessä kuntien vastuulle. Työllistymisen parantuessa lisää taloudellisia panoksia työllisyyspalveluihin saadaan kunnan maksuosuuden työmarkkinatuesta pienetessä.

Hankkeet Hossan palveluvarustuksen kehittämiseksi ovat hyvin työn alla. Kävijämäärä on säilynyt ennallaan, mutta varaa "välivuosille" ei juuri enää ole, sillä Itsenäisyyden 100-vuotiskansallispuiston imagolisä alkaa vähin erin hiipua. Elinvoimatiimi on asiasta tietoinen ja toimii aktiivisesti monilla foorumeilla markkinoiden Hossaa ja kuntaa kokonaisuudessaan.

Projektitoiminta on toteutettu suunnitellusti, joskin Korona-pandemia on ollut hankaloittamassa myös sitä kuten koko elinvoimapalveluja.

Tarkastuslautakunnan havainto

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajien näkemykseen maa- ja vesialueiden seurannan kehittämistä erittelemällä erillisille kirjanpilotiteille kunnan metsä-, puisto- ja tonttialueet. Tarkastuslautakunta on pyytänyt lisätietoa kunnan omistaman kiinteistömäärän hoidosta ja kehittämisestä.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1. Talousarvio ja taloussuunnitelman päälinjaukset
2. Ylijäämän hallittu käyttö
3. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
4. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
5. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
6. Uuden konserniohjeen hyväksyminen
7. Hankintaohjeiden päivittäminen

Tilikauden 2021 tulos on 1,958 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosikate 5,496 milj. euroa riitti kattamaan poistot. Kunnan kumulatiivinen ylijäämä 11,464 miljoonaa euroa tekee kunnan taloustilanteen vakaaksi, joskin velan kasvuun tulee kiinnittää huomiota.

Soten maksuosuus oli 39,8 milj. euroa, josta vähennetään palautusta vuosilta 2015-2018 yhteensä 0,906 milj. euroa. Siksi vuoden 2021 lopullinen maksuosuus 38,9 milj.euroa ei ole aiempiin vuosiin vertailukelpoinen.

Verotuloja kertyi 1,880 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhteisöveron kasvu oli siitä 1,577 milj. euroa. Muutoksen pysyvyys riippuu yhteisöveron maksajien talouden kehityksen lisäksi valtion ja kuntien jako-osuuksien suhteesta, jota on kuntien hyväksi muutettu lähes 2,5 %-yksikköä vuodesta 2020 alkaen.

Valtionosuuksien vähennyttyä 0,761 milj. euroa kunnan omat toimet ovat myös merkittävästi vaikuttaneet vuoden hyvään tulokseen.

STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN KUNTAKONSERNISSA

Yleiset strategiset tavoitteet

Strategisten tavoitteiden lähtökohtana on Suomussalmen kunnan visio vuonna 2025: Suomussalmi on Erä-Kainuun elinvoimainen keskus ja hyvinvoiva yhteisö, joka on kansainvälisesti tunnettu liikunta- ja erämatkailukohde sekä yrittävien ihmisten asuinpaikka. Koko organisaation yhteisiä kehittämisperiaatteita edistetään digitalisaatiota hyödyntämällä. Henkilöstön osaamista ja hyvinvointia tuetaan viestinnän ja koulutuksen avulla.

Yleistä vuoden 2021 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen liittyen

Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien tärkeimmistä päätöksistä on laadittu selkeät kuvaukset. Kokonaistalouden hallinnan säilyttäminen on otettu huomioon kunnan menestystekijänä.

Talouden riskejä ovat kokonaislainamäärän kasvu sekä valtion toimenpiteet erityisesti hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa. Alhaisesta korkotasosta johtuen korkomenot ovat vielä kohtuullisella tasolla, mutta inflaation kiihtyessä korkojen ennustetaan nousevan jo lähiaikoina. Lainoja on korkosuojattu, mikä antaa turvaa tuleville vuosille.

Tilintarkastajan ilmoituksen mukaan tuottamuksellisia vahinkoriskejä ei ole havaittu. Toiminnallisten riskien osalta haasteeksi voi muodostua sijais- ja tilapäistyöntekijöiden saaminen sekä henkilöstön kouluttautuminen.

Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on pääsääntöisesti noudatettu. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu olennaisia puutoksia tilikaudella. Sisäisen valvonnan ohjeet ovat ajantasaiset. Koronaviruspandemian torjuminen on onnistunut hyvin. Useita tapahtumia on peruttu tai siirretty myöhempään ajankohtaan.

KUNNANHALLITUS

Asunto Oy Suomussalmen vuokratalot

Käyttöaste on kohonnut edellisestä 86,57 %:sta 88,17 %:iin. Vapaaehtoiset varaukset ovat 4,518 milj. euroa. Valtiokonttorin asuntolainat tulevat loppuun maksetuiksi vuonna 2023 ja pankkilainat vuonna 2025. Lisäksi yhtiöllä on lainaa omistajaltaan Suomussalmen kunnalta 0,867 miljoonaa euroa. Lainanmaksujen päätyttyä Vuokratalot Oy voi nykyisellään vuokrata-solla varautua merkittävästi laajempiin kehittämistöimiin.

Henkilökuntaa yhtiöllä on kolme vakituista työntekijää, lisäksi kaksi osa-aikaista talonmiestä. Tarpeen mukaan on palkattu määräaikaista työntekijöitä sekä ostettu palveluita muilta yrityksiltä.

Suomussalmen Energia Oy

Suomussalmen Energia Oy:n lämmöntuotantoon osallistuva henkilöstö käsittää 1.8.2020 alkaen neljän lämmittäjän lisäksi käyttöpäällikön ja osa-aikaisen toimitusjohtajan. Toiminta on ollut vakaalla pohjalla. Tilikauden tulos on 248 439,05 euroa ja yhtiön hallitus esittää omistajalle maksettavaksi osinkoa 100 000 euroa.

Yhtiön palveluksessa on ollut tarkastusvuonna viisi henkilöä. Heistä toimitusjohtaja vaihtui tilikaudella 1.6.2021 jolloin päätoimiseksi toimitusjohtajaksi tuli Timo Nissinen.

Hiilidioksidin päästöhinta ja tulevalle kaudelle 2021-2025 saatavien maksuttomien päästöoikeuksien määrä vaikuttavat yhtiön toiminnan kannattavuuteen.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden keskeisenä tehtävänä on kunnan omien palveluiden, kuten viestinnän ja markkinoinnin kautta tukea kunnan kehittämistyötä.

Hallintopalvelut vastaavat myös kunnan henkilöstöstä, sen kehittämisestä ja palkitsemisesta. Vuoden 2021 toimintakertomuksen mukaan Suomussalmen kunnassa oli vuoden lopussa virka- ja työsuhteessa 320 henkilöä. Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 49,9 vuotta oltuaan yli 50 vuotta alkaen vuodesta 2013. Koko henkilöstön keski-ikä oli lähes 48 vuotta. Vakituisten henkilöiden määrä on vähentynyt, koska eläköityvien tilalle on palkattu uusia tarveharkinnan mukaan. Poissaolot ovat edelleen hieman vähentyneet, mikä on hyvä asia.

Uusi palkkausjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2021 aikana. Jo varsin pitkään käytössä olleen TVA-prosessin kautta on saatu pohjaa tehtäväkohtaisten palkkojen määrittämiselle. Vuonna 2022 tehtävä henkilöstökysely antaa tietoa toimenpiteiden vaikutuksesta työmotivaation ja palkkauksen oikeudenmukaisuuden kokemisesta.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden tehtävä on kehittää olemassa olevia yrityksiä sekä edistää uusien yritysten ja työvoiman saamista kunnan alueelle. Yritysten palvelutarpeiden kartoitusta on jatkettu.

Hossan alueen kehittämistä on jatkettu aktiivisesti. Kävijämäärä on vakiintunut runsaaseen 100 000:een. KAMORE-hankeessa on kunnostettu moottorikelkkareittejä.

Kontiomäki-Pesiökylä ratahanke ja puutermiinalin toteutus Pesiökylälle on valtion toimin aloitettu.

Jaloniemi-taloon sekä kunnantalolle suunnitellaan etätyökeskuksen perustamista nykytilanteen tarpeiden mukaisesti.

Kyläluotsi-hanke päättyi 23.12.2021

Suomussalmella oli 30 rekisteröityä uutta yritystä ja 30 lakannutta yritystä, joten nettomuutos perustettujen ja lakanneiden välillä oli nolla.

Työllisyyden hoitaminen

Työllisyydenhoidon kuntakokeilu alkoi maaliskuussa 2021. Asia on uusi ja siksi sen tuloksia on mahdotonta vielä konkretisoida.

Työmarkkinatukea on maksettu 418 307 euroa. Vuodesta 2020 osuus väheni hieman.

SIVISTYSLAUTAKUNTA/SIVISTYSPALVELUT

Sivistyslautakunnan talousarviomenot ylittyivät noin 3,5 % perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstömenoista ja asiakaspalveluista johtuen. Nähtäväksi jää, missä määrin uusi koulu tuo tullessaan säästöjä.

Koronapandemia vaikutti sivistyspalveluiden toimintaan ja palveluihin merkittävästi koko tarkastusvuoden vuoden ajan. Palvelutoiminnan rajoittaminen näkyy varsinkin kulttuuri- ja liikuntapalveluissa, heijastuen myös toiminnan tulopuolella.

Monipuolinen hanketoiminta on ollut varsin onnistunutta, mikä todetaankin monissa kohdin. Muutamissa on lakonisesti todettu hankkeen päättyneen tarkastusvuoden lopussa ottamatta kantaa sen onnistumiseen.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa lapsiryhmät ovat olleet täynnä koko kertomusvuoden ja toimintaa varten on pitänyt vuokrata lisätiloja. Kyseessä on tarkastuslautakunnan mielestä positiivinen ongelma, vaikka se onkin lisännyt kuluja. Sijaisten saaminen on tuottanut ongelmia.

Perusopetus

Uuden koulun rakentaminen on edennyt suunnitellusti. Koronapandemian vuoksi jo keväällä 2020 on siirrytty etäopiskeluun digitaalisten menetelmien avulla. Joillekin oppilaille etäopiskelu oli hyvä ratkaisu. Kuitenkin huolta aiheutuu niiden oppilaiden oppimistuloksista, jotka ovat kärsineet etäopiskelusta.

Lukiokoulutus

Lukio tarjoaa kaikki valtakunnallisesti pakolliset ja syventävät kurssit sekä tuki- ja kertauskursseja. Lähes puolet ikäluokasta hakeutuu lukiokoulutukseen, mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena. Lukio onkin ainoa toisen asteen oppilaitos kunnassamme. Keskiarvorajaa ei ole käytössä. Lukiokoulutusta tarjotaan myös muiden kuntien nuorille.

Kianta-opisto

Kianta-opisto toimii hyvin Suomussalmen lisäksi Hyrynsalmen kunnan alueella. Toiminta on erinomaisen monipuolista ja tasokasta. Vapaan sivistystyön opistomme on täyttänyt tehtävänsä erinomaisesti.

Korona haittasi ja rajoitti merkittävästi toimintaa.

Kirjastopalvelut

Suomussalmen kirjastopalvelut on saanut kiitosta myös kunnassa vierailleilta. Sitä on mainittu tasokkaana ja monipuolisena sekä hyvin palvelevana kirjastona ja tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Omatoimikirjasto on palvellut korona aikana asiakkaita hyvin.

Tarkastusvuonna hankittiin uusi kirjastoauto Ranstakka.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Koronarajoituksista huolimatta pääosa tavoitteista on toteutunut ja ylittynytkin. Toimintatuotot ovat laskeneet edelleen alituksen ollessa nyt 49 356 €.

Nuorisovaltuusto, Virranjakaja-remppatalli ja bänditoiminta ovat jatkuneet. Työpajan toimintaa on kehitetty hyvään suuntaan ja nuorten osallistuminen on ylittänyt tavoitetason selvästi. Työpaja on toiminnassaan painottanut nuorten työ- ja yksilövalmennusta, mikä ei näy rahallisena tuloksena mutta toivon mukaan nuorison toimintana muuten.

Koronapandemia vaikutti edelleen liikuntapalveluiden toimintaan varsinkin kävijämäärärajoitusten kautta. Kuitenkin Raatteen marssi ja Raatteen Maraton järjestettiin molemmat ja Rastiviikko erityisjärjestelyin. Muutenkin tarkastusvuoden toiminta on toteutunut koronan rajoitukset huomioiden hyvällä tasolla.

Kylpyläkäynnit lisääntyivät noin kolmanneksella ja kuntosalillakin käytiin 13 % edellisvuotta enemmän. Lasten liikuntaleiri toteutettiin taas vuoden tauon jälkeen Hossassa. Tavoitteisiin voidaan katsoa päästyn hyvällä tasolla. Liikuntaolosuhdetyöryhmä aloitti tarkastusvuonna toimintansa ja sen jatkuu toivottavasti hyvin tuloksin.

Kulttuuripalvelut

Korona-pandemia vaikutti nimenomaan kulttuuripalveluiden tarjontaan. Niinpä monien yleisötilaisuuksien kävijämäärää on jouduttu rajoittamaan ja se vaikutti myös kerrannaisesti muiden palveluiden käyttöön. Kesäteatteri kärsi pandemiasta taloudellisesti ehkä kaikkein enimmin.

Kesäteatterialuetta hyödynnettiin teatteritoiminnan lisäksi myös muissa tapahtumissa. Yhteistyö Teatteri Retikan ja Suomussalmen Näyttämöyhdistyksen kanssa on jatkunut sopimusten mukaan.

TEKNINEN LAUTAKUNTA/TEKNISET PALVELUT

Teknisten palveluiden tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, elin- ja toimintaympäristön varmistaminen. Yleisesti ottaen tässä tehtävässä on onnistuttu varsin hyvin.

Taloudellisista tavoitteista on jääty hieman tilikauden tuloksen osoittaessa lähes 860 000 euron alijäämää.

Taajamien maankäytön suunnittelu on edennyt likimain tavoitellusti. Hossassa kaavoitus mahdollisti kertomusvuonna polttoaineen jakeluaseman suunnittelun ja tonttien käytön suunnitellulla tavalla.

Kunnan tonttivaranto on sellaisenaan riittävä, mutta vakinaisen asumisen osalla puutetta on ollut laadukkaista ranta-asumispaikoista kohtuullisen etäisyyden päässä palvelukeskuksista.

Kunnallistekniikka / ympäristötekniikka

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään huomiota yksityisteiden tiekuntien tilanteeseen. Erityisesti sivukylissä yksityisteiden kuljettavuuden turvaaminen on tärkeää. Vuonna 2019 voimaan tulleen lain velvoitusten täyttäminen on siksi välttämätöntä. Tiekuntien perustamisen varmistaminen sekä olemassa olevien tietojen saattaminen ajan tasalle ovat edellytys yhteiskunnan rahoitukselle niin kunnossapitoon kuin korjaukseenkin.

Tavoitteena on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö sekä toimiva ja turvallinen tieverkko. Kokonaisuudessaan tavoitteiden täytyminen on ollut hyvällä tasolla.

Tilapalvelut

Tilapalvelut huolehtivat kunnan omistaman rakennuskannan ylläpidosta kohtuullisin kustannuksin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy. Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä on peruskorjattu sisäilman laadun ja energiatalouden parantamiseksi.

Tarpeettomista tiloista on pyritty eroon myymällä ja purkamalla niitä. Tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Kemetin tulipalossa tuhoutuneiden toimitilojen tilalle valmistuvat vuonna 2022 uudet ajanmukaiset tilat. Rakentamiskustannuksista on vakuutusyhtiöltä saatu asianmukainen korvaus.

Tulikiven varastorakennus uusittiin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yksi kuntakeskuksen kauneimmista rakennuksista, Nuorisotalo, on edelleen käyttämättömänä ja purku-uhan alla. Tontille tuskin on uutta käyttöä saatavissa, joten rakennuksen jatkokäyttöä tulisi tarkastella uudelleen kuntakehitys huomioiden.

Ruoka ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalveluiden tehtävänä on tuottaa suositusten mukaisia ja sopimukseen perustuvia palveluita asiakkaille. Lähiruokaa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan. Ruokavaliot ja kulttuuriset tekijät on otettu huomioon.

Koronapandemia on vaikuttanut ruokapalveluihin monin tavoin. Ruuan jakelua on sovitettu pandemiarajoituksiin. Työntekijöiden poissaolot ovat lisääntyneet koronan poissaolo-ohjeiden myötä. Päiväkotien korkea käyttöaste on lisännyt palvelujen tarvetta. Siivousta on tehostettu koronan ohjeistusten mukaisesti. Huomionarvoista vuodelle on ollut, että sijaisia on ollut vaikea saada.

Ruukinkankaan uuden koulun käyttöönottoon on valmistauduttu suunnitelmallisesti. Ruokapalvelujen valmiussuunnitelma saatiin valmiiksi.

Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö osallistui siivous- ja ateriapalveluiden toimintamallin suunnitteluun Kainuun hyvinvointialueen 1.1.2023 käynnistäessä toimintansa.

Toiminta on ollut suunnitelmallista ja koronan vaikutukset huomioon ottavana hyvin toteutettua.

Eriytetty vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille ja jätevesien käsittelyminen viranomaisvaatimusten mukaisesti. Vesi on tutkitusti kiitettävän hyvää. Jätevesien käsittelyyn on kiinnitetty erityistä huomiota.

Vesihuoltolaitoksen tulos saavutettiin poistoja pienentäen. Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 23 %. Välttämättömäksi todettu ennakoiva toimintatapa jatkuu.

Asiakkaille on tiedotettu vedenjakelun keskeytyksistä tekstiviestein. Tiedotusta on ollut lisäksi kunnan nettisivuilla ja facebookissa.

Vuoden 2021 aikana käynnistyi kolmivuotinen ohjelma vesimittareiden vaihtamiseksi etäluettaviin mittareihin.

SIDONNAISUUDET

Uuden kuntalain 84 § ja 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Uuden kuntalain myötä sidonnaisuuksien ilmoittaminen on tullut lakisääteisesti pakolliseksi kaksi kertaa vuodessa siinä säädetyille luottamushenkilöille ja viranhaltijoille jo vuonna 2017 valitun valtuuston toimikauden alusta lukien.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sidonnaisuusilmoitukset on karhukirjeiden jälkeen laadittu, saatettu valtuustolle tiedoksi ja julkaistu kunnan nettisivuilla.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2021 ARVIOINTIEN YHTEENVETO

- Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan keskeisiä strategioita on kokonaisuudessaan toteutettu tilikaudella varsin tavoitteellisesti ja tuloksellisesti.
 - Koronapandemian hallintaan liittyvät toimenpiteet ovat olleet oikea-aikaisia ja riittäviä. Tiedotus ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuotti hyviä tuloksia.
 - Ruukinkankaan koulun rakentaminen eteni tarkasteluvuonna suunnitellusti ja se valmistuu niin, että koulutyö uusissa tiloissa voi alkaa syyslukukaudella 2022.
 - THL:n tutkimusten mukaan kuntalaisten sairastavuus on jossain määrin parantunut. Siitä huolimatta väestön pienituloisuus ja edelleen vallitseva liian korkea sairastavuus ovat jatkossakin merkittäviä haasteita.
 - Edelliseen viitaten yhteistyötä Kainuun SOTEn ja vuodesta 2023 alkaen Kainuun hyvinvointialueen kanssa on syytä kehittää edelleen. Kunnan rooli on muuttunut palveluiden turvaajasta edunvalvojaksi, mikä edellyttää tiivistä yhteydenpitoa palveluita kulloinkin tuottavaan toimijaan.
 - Tarkastuslautakunta kehottaa valtuutettuja ja viranhaltijoita huolehtimaan sidonnaisuusilmoitusten toimittamisesta ja ajan tasalla pitämisestä.
 - Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia kunnan ja kuntalaisten hyväksi työtä tehneitä vuodesta 2021.
-

Suomussalmella 02.06.2022

Timo A Säkkinen
puheenjohtaja

Merja Kyllönen
varapuheenjohtaja

Kirsi Manninen
jäsen

Markus Kempainen
jäsen

Markku Koivumäki
jäsen
